

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Zuyd Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 550
6400 AN HEERLEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
33943442

Bijlagen

1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 12 september 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo master Verloskunde

Geacht bestuur,

Met uw brief van 13 juli 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 14 juli 2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo masteropleiding Verloskunde als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 8 augustus 2022 kenmerk 2022/063a, b en c, geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo masteropleiding Verloskunde als bekostigde opleiding te verzorgen te Maastricht, Rotterdam en Amsterdam. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag, wat betreft de deeltijdvariant van de opleiding, voldoet aan de voorwaarden a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd

in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
33943442

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. Albert', is positioned below the typed name.

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND Deeltijd hbo master Verloskunde Maastricht, Rotterdam en Amsterdam	2022/063a, b en c	08/08/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 14/07/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Verloskunde als bekostigde opleiding te verzorgen te Maastricht, Rotterdam en Amsterdam (brief van 13/07/2022 zonder kenmerk). Het betreft een herhaalde aanvraag. Op 18/03/2022 hebben Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND een aanvraag ingediend voor bekostiging van de hbo master Verloskunde. Op 10/05/2022 heeft de CDHO negatief geadviseerd (kenmerk 2022/019a, b en c). De minister van OCW heeft op 24/05/2022 een negatief besluit genomen over deze aanvraag. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Verloskunde als bekostigde opleiding te Maastricht, Rotterdam en Amsterdam te verzorgen. De commissie adviseert u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND willen de hbo master Verloskunde gezamenlijk in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam aanbieden. Zuyd Hogeschool is aangewezen als penvoerder en wordt hierna ook aangeduid als 'aanvrager'. Aanvrager heeft te kennen gegeven een deel van de hbo master Verloskunde tevens in Groningen te willen aanbieden. De commissie heeft deze aanvraag geregistreerd onder dossiernummer 2022/064. De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 5 van de Regeling in samenhang beoordeeld. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Gezondheidszorg. De opleiding omvat 60 studiepunten en aanvragers willen de master in deeltijdvorm aanbieden. De opleiding is modulair opgebouwd en de studenten zijn vrij om de volgorde van de modules te bepalen, met uitzondering van de thesis. De vier verplichte modules zijn Advanced midwifery, Leiderschap, kwaliteit en beleid, Professionalisering en Masterproduct. Daarnaast kiest de student één van de modules Verdiepende onderzoeksvaardigheden, Innoveren en implementeren in de geboortezorg, Sociale verloskunde of Organisatie, management en ondernemerschap. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een afgeronde hbo bachelor Verloskunde of een internationaal equivalent daarvan, al dan niet aangevuld met ervaring in de beroepspraktijk. Afgestudeerden van de opleiding kunnen naast hun primaire beroep als eerstelijns of klinisch verloskundige aan het werk als 'kaderverloskundige'. Zij kunnen in die hoedanigheid werken als bestuurders van samenwerkingsverbanden en organisaties rond geboortezorg, beleidsadviseur, afdelingsmanager in een ziekenhuis, docent aan een hogeschool en/of onderzoeker op het gebied van de geboortezorg.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Gelet op het feit dat de arbeidsmarktbehoefte gering is en deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, ziet de commissie uitsluitend ruimte voor realisatie van de deeltijdvariant.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo master Verloskunde aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager geeft aan dat de opleiding in deeltijd zal worden aangeboden omdat deze bedoeld is als opscholing van pas afgestudeerde bachelors Verloskunde en werkzame verloskundigen. Aanvrager beoogt met deze masteropleiding het gat te dichten tussen de bestaande bacheloropleidingen Verloskunde en de PhD trajecten Verloskunde die nu binnen academies voor Verloskunde (samenwerkingsverbanden tussen hogescholen en universiteiten) worden aangeboden. Aanvrager geeft aan dat afgestudeerden hun huidige beroep blijven vervullen en in combinatie daarmee nieuwe en andere taken kunnen oppakken.

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar ROA's database AIS en het 'Onderzoek macrodoelmatigheid masteropleiding Verloskunde' van KBA in opdracht van Samenwerkende Opleidingen Verloskunde (SOV)(2021).

Aanvrager verwijst naar het overkoepelende opleidingscluster master gezondheidszorg in ROA's database AIS. Aanvrager heeft in het dossier een beroep gedaan op de prognoses van september 2021. De commissie constateert dat het ROA in juli 2022 de prognoses tot 2026 heeft geactualiseerd. De commissie hanteert de meest actuele arbeidsmarktprognoses. Aanvrager merkt op dat de prognoses voor het opleidingscluster master gezondheidszorg weinig specifieke informatie bieden over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde master, maar dat ze wel een globaal positief beeld geven van de toekomstige arbeidsmarktsituatie. De commissie merkt op dat het overkoepelende opleidingscluster master gezondheidszorg bestaat uit twee opleidingstypen. De commissie betreft de gegevens op het laagst mogelijke aggregatieniveau om een zo specifiek mogelijk beeld van de arbeidsmarktbehoefte te verwerven. De commissie acht het opleidingstype master (dier)geneeskunde en tandheeskunde ten dele

relevant voor afgestudeerden van de beoogde master, aangezien hier de aanverwante hbo masteropleiding Physician Assistant in is ondergebracht, naast enkele niet verwante masteropleidingen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'goed' en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master (dier)geneeskunde en tandheelkunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		14800	13	2.1	erg hoog
> > Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte vervangingsvraag tot 2026		20900	19	2.9	gemiddeld
> > Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte baanopeningen tot 2026		35700	32	4.8	hoog
> > Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		18300	16	2.6	gemiddeld
> > Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.89				groot
> > Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.88				goed

Bron: ROA, AIS

Verder heeft de commissie de arbeidsmarktprognoses van het ROA voor het opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde bij de beoordeling betrokken, aangezien afgestudeerden van de hbo master Verloskunde extra taken en rollen op zich kunnen nemen, maar ook werkzaam blijven als verloskundige. In het opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde heeft het ROA naast de hbo bachelor Verloskunde slechts drie andere opleidingen ondergebracht (bachelor Medische Hulpverlening, bachelor Opleiding tot Verpleegkundige en bachelor Health & Social Work). Aangezien het cluster uit een gering aantal opleidingen bestaat neemt de hbo bachelor Verloskunde naar verhouding veel plaats in en zijn de prognoses voor het cluster relevant en representatief. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed' en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		8900	9	1.4	hoog
> > Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte vervangingsvraag tot 2026		15200	15	2.4	gemiddeld
> > Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte baanopeningen tot 2026		24100	24	3.6	gemiddeld
> > Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		20000	20	3.1	gemiddeld
> > Bachelor - verpleeg- en verloskunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.97				groot
> > Bachelor - verpleeg- en verloskunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.97				goed

Bron: ROA, AIS

De commissie constateert dat de prognoses van het ROA voor het opleidingstype master (dier)geneeskunde en tandheelkunde ten dele relevant zijn en de prognoses voor het opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde relevant zijn voor afgestudeerden van de beoogde opleiding. De prognoses van het ROA geven een positief beeld van de arbeidsmarktperspectieven voor deze afgestudeerden.

Aanvrager beschrijft dat de master Verloskunde is ontwikkeld door de Samenwerkende Opleidingen Verloskunde (SOV), een samenwerkingsverband van de drie hogescholen die deze joint degree aanvragen, in samenwerking met de brancheorganisatie Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV). De SOV heeft onderzoeksbureau KBA in 2021 een onderzoek laten uitvoeren naar de arbeidsmarktbehoefte aan een hbo masteropleiding Verloskunde. KBA heeft eerst het beroepscompetentieprofiel van de hbo master Verloskunde ('kaderverloskundige') getoetst op herkenbaarheid in het werkveld middels interviews met 10 sleutelfiguren. De gespreksverslagen, voorzien van naam van de geïnterviewde, de organisatie waar deze werkzaam voor is en de datum van het gesprek, zijn bij het rapport gevoegd. Vervolgens heeft KBA een onderzoek uitgevoerd naar de kwalitatieve en kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding middels een online enquête. Bij het onderzoeksrapport is een bijlage opgenomen met een aanduiding van de functies van de sleutelfiguren in combinatie met de organisaties waar zij werkzaam zijn. De enquête is uitgezet onder de 4000 leden van de KNOV en er hebben 262 respondenten vanuit 223 unieke organisaties aan het onderzoek deelgenomen. In het onderzoeksrapport is beknopt weergegeven welke functies respondenten bekleden, in welk type organisatie de respondenten werkzaam zijn (eerstelijns verloskundigenpraktijk, ziekenhuis, hogeschool, universiteit of gecombineerde organisatie) en is een indicatie gegeven van de omvang van de organisaties. KBA geeft aan dat het merendeel van de respondenten het beroepsprofiel herkent en dat uit het onderzoek naar voren komt dat er bij 91 organisaties al verloskundigen werkzaam zijn met het profiel van de beoogde masteropleiding (KBA, p. 24). In het onderzoeksrapport is aangegeven dat aan zowel organisaties die op dat moment geen kaderverloskundigen in dienst hebben als organisaties die dat wel hebben, is gevraagd of zij (ook) in de toekomst kaderverloskundigen in dienst zullen hebben. In totaal ligt dit over vijf jaar op 624 medewerkers (p. 25). In de sector is op de korte termijn (tussen nu en vijf jaar) volgens 83% (n = 176) van de 262 respondenten behoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding. Nog eens 9% (n = 19) verwacht een behoefte aan afgestudeerden na vijf jaar (p. 27). 33% van de organisaties is in staat en bereid om hun medewerkers de beoogde opleiding te laten volgen. Daarnaast is 42% in staat en bereid om hun medewerkers deze master te laten volgen indien o.a. subsidie wordt gegeven voor opleidingskosten en het uitbreiden van de

formatie, er oplossingen komen voor onderbezetting en afgestudeerden na afronding van de opleiding een aantal jaar in de praktijk werkzaam blijven (p. 27). Op basis van de antwoorden van de respondenten komt KBA tot een schatting van een jaarlijkse arbeidsmarktbehoefte van 96 personen (uitbreidingsvraag van 59 medewerkers plus jaarlijkse vervangingsvraag van 37 medewerkers), hetgeen bij een opleidingsrendement van 70% zou uitkomen op de noodzaak om jaarlijks 137 mensen op te leiden.

De commissie concludeert dat bij de enquête een valide methode is gehanteerd en dat de resultaten navolgbaar en representatief zijn. De commissie concludeert dat het onderzoek een geringe arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte aantoont.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager het bestaan van een geringe arbeidsmarktbehoefte, die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, heeft aangetoond. De commissie weegt hierbij mee dat het gaat om een opleiding voor een zeer specifiek deel van de arbeidsmarkt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de master Verloskunde verwijst aanvrager naar het 'Advies over de bacheloropleiding Verloskunde van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen' van de commissie Bruijn (2019). Aanvrager verwijst daarbij terug naar de inleidende hoofdstukken 1 en 2 in het aanvraagdossier waarin bredere maatschappelijke ontwikkelingen worden besproken die aanleiding hebben gegeven de onderhavige masteropleiding vorm te geven. De commissie begrijpt de verwijzing van aanvrager aldus dat de ontwikkelingen die in dit inleidende hoofdstuk beschreven worden onderdeel vormen van de argumentatie m.b.t. de maatschappelijke behoefte en betreft deze bij de beoordeling van dit onderdeel.

Aanvrager beschrijft in de inleidende hoofdstukken zes ontwikkelingen in de geboortezorg. Aanvrager verwijst daarbij onder andere naar het rapport 'De participerende patiënt' van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (2013), 'Zorgstandaard Integrale geboortezorg' van het College Perinatale Zorg (2020), de pagina over geboortezorg op de website van de Patiëntenfederatie (www.patiëntenfederatie.nl/over-de-zorg/geboortezorg), 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen (2015), 'Midwifery and quality care: findings from a new evidence-informed framework for maternal and newborn care' in The Lancet van M.J. Renfrew et. al. (20 september 2014), het programma 'Kansrijke start' van het Ministerie van VWS, 'Midwifery Unit Standards' van het Midwifery Unit Network/European Midwives Association (2018), 'Professional Guidance for consultant roles' van het Department of health (2017) en 'The role of midwifery and other international insights for maternity care in the United States: An analysis of four countries' van H.P. Kennedy et. al. in Birth (december 2020). Verder geeft aanvrager aan dat de master nodig is gelet op ontwikkelingen bij de bacheloropleidingen Verloskunde. Hierbij verwijst aanvrager naar 'De verloskundige in 2030' (ongedateerd) van de KNOV, 'Advies over de bacheloropleiding Verloskunde van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen' van de commissie Bruijn (2019) en de strategische agenda 'Houdbaar voor de toekomst' van het Ministerie van OCW (2019).

De eerste ontwikkeling die aanvrager benoemt is 'de zwangere cliënt als actieve deelnemer bij keuzes in de zorg'. Aanvrager betoogt aan de hand van De participerende patiënt' van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (2013, p. 7), 'Zorgstandaard Integrale geboortezorg' van het College Perinatale Zorg (2020, pp. 12 en 15-17) en de pagina over geboortezorg op de website van de Patiëntenfederatie (www.patiëntenfederatie.nl/over-de-zorg/geboortezorg) dat patiënten steeds meer een actieve rol spelen bij de keuzes die in zorgprocessen worden gemaakt. Deze behoefte aan zelfregie vraagt om zeer goede communicatieve vaardigheden en inhoudelijke deskundigheid bij zorgverleners. De commissie constateert dat deze verschuiving in de relatie tussen patiënt en zorgverlener aan bod komt in het programma van de beoogde master. De opleiding komt daarmee tegemoet aan een maatschappelijke behoefte.

Bij de tweede ontwikkeling, 'ontwikkeling richting integrale geboortezorg', verwijst aanvrager naar de 'Zorgstandaard Integrale geboortezorg' van het College Perinatale Zorg (2020, pp. 14-15 en 60) en de toekomstvisie 'De verloskundige in 2030' van de beroepsvereniging KNOV (ongedateerd, p. 13-14). Aanvrager stelt dat de ontwikkeling van centra voor integrale geboortezorg vraagt om voortdurende afstemming tussen verloskundigen, gynaecologen, kinderartsen, kraamverzorgenden en verpleegkundigen, alsmede jeugd(gezondheids)zorg, huisartsen en sociale wijkteams in gemeenten. De commissie stelt vast dat de beoogde hbo masteropleiding expliciet aandacht besteedt aan de verbindende rol van hbo masteropgeleide verloskundigen in het werkveld binnen de geboortezorg en daaromheen. De opleiding komt daarmee tegemoet aan een maatschappelijke behoefte.

Bij de derde ontwikkeling, 'regionalisering van de aansturing van de geboortezorg', verwijst aanvrager naar het rapport 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' (2015, pp. 23-24) en het artikel 'Midwifery and quality care: findings from a new evidence-informed framework for maternal and newborn care' in van M.P. Renfrew et. al. in The Lancet (20 september 2014, p. 10). Aanvrager stelt dat een verschuiving van een landelijke naar een regionale geboortezorg ertoe leidt dat dat verloskundigen in de regio afspraken zouden moeten kunnen maken met gynaecologen om een goede geboortezorg te organiseren. De commissie constateert dat de beoogde opleiding door de focus op communicatie tussen verschillende partijen binnen de geboortezorg aansluit op deze ontwikkeling.

De vierde ontwikkeling die aanvrager beschrijft is 'aansluiting van de geboortezorg op de ontwikkelingen rond positieve gezondheid en het VWS-actieprogramma 'Kansrijke start' (www.kansrijkestart.nl/). De commissie constateert met aanvrager dat in het programma 'Kansrijke start' is aangegeven dat er behoefte is aan intensievere samenwerking tussen verschillende zorgverleners om kinderen in de eerste 1000 dagen van hun leven meer kansen te bieden op een goede toekomst. De commissie acht het aannemelijk dat afgestudeerden van de hbo master Verloskunde hier een bijdrage aan kunnen leveren door hun kennis over het inrichten van samenwerkingsverbanden in de geboortezorg.

Bij de vijfde ontwikkeling, 'toename van kennis over de fysiologie en psychologie van zwangerschap en geboorte en over de positieve en iatrogene effecten van interventies', heeft aanvrager niet verwezen naar bronnen die de stellingen van aanvrager onderbouwen. De commissie laat dit deel van het betoog dan ook buiten beschouwing.

Bij de zesde ontwikkeling, 'sterkere aanhaking op internationale ontwikkelingen', verwijst aanvrager onder andere naar voornoemd artikel in The Lancet, naar de 'Midwifery Unit Standards' van het Midwifery Unit Network/European Midwives Association (2018), 'Professional Guidance for consultant roles' van het Department of Health (2017) en 'The role of midwifery and other international insights for maternity care in the United States: An analysis of four countries' van H.P. Kennedy et. al. in Birth (december 2020, p. 332-345). Hieruit komt naar voren dat het van belang is dat verloskundigen internationale ontwikkelingen op het vakgebied bijhouden en daar zelf ook actief aan deelnemen. De commissie acht het aannemelijk dat de beoogde masteropleiding hieraan bij kan dragen doordat verloskundigen binnen de masteropleiding leren praktijkgericht onderzoek uit te voeren en hierover te publiceren.

Voorts beschrijft aanvrager onder verwijzing naar 'Advies over de bacheloropleiding Verloskunde van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen' van de commissie Bruijn (2019) dat er al lang wordt nagedacht over de mogelijkheden om het gat te dichten tussen de bestaande hbo bacheloropleidingen Verloskunde en de PhD trajecten en leerstoelen op het gebied van verloskunde bij het VUmc in Amsterdam, het UMCG in Groningen, bij de Universiteit Maastricht en het Erasmus MC in Rotterdam. Uit het advies komt naar voren dat de behoefte aan een opleiding op een tussenniveau tussen de bachelor en het PhD traject sterk wordt gevoeld. De commissie meent dat het vormgeven van een hbo masteropleiding, in samenwerking met de universiteiten, een manier is om in die behoefte te voorzien. Aanvrager verwijst hierbij verder naar de visie 'De

verloskundige in 2030' van de KNOV (ongedateerd) waarin wordt beschreven dat de taken van de verloskundige de komende jaren zullen verschuiven, waarbij ook wordt gerefereerd aan de noodzaak om meer samenhang te creëren in de zorgverlening door verschillende partijen. De commissie acht het aannemelijk dat afgestudeerden van de beoogde master hier een bijdrage aan kunnen leveren.

Ten slotte stelt aanvrager dat de hbo master Verloskunde past bij het beleid van het Ministerie van OCW gericht op samenwerking en het voorkomen van onnodige concurrentie, doordat de drie aanbieders van hbo bacheloropleidingen Verloskunde deze beoogde masteropleiding samen willen aanbieden. De commissie constateert dat het feit dat deze opleiding door de drie aanbieders van hbo bachelors Verloskunde wordt vormgegeven in algemene zin aansluit op het beleid van het Ministerie gericht op het voorkomen van onnodige concurrentie tussen hoger onderwijsinstellingen. Een goede samenwerking tussen instellingen vormt echter niet zonder meer een maatschappelijke behoefte die het belang van de voorgenomen opleiding onderstreept.

De commissie concludeert dat aanvrager op grond van het bovenstaande heeft aangetoond dat de hbo master Verloskunde aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een geringe arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 14/07/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Verloskunde in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het verwant aanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager stelt dat er geen sterk verwant opleidingsaanbod op masterniveau bestaat. Aanvrager geeft aan dat binnen de hbo masteropleiding Physician Assistant die de Hogeschool Rotterdam aanbiedt een specialisatie is vormgegeven op het gebied van de geboortezorg. De overige hbo masteropleidingen Physician Assistant bieden deze specialisatie niet. De commissie is met aanvrager van mening dat de hbo master Physician Assistant van de Hogeschool Rotterdam, gelet op de gedeeltelijke overlap in inhoud, arbeidsmarkt mogelijkheden, instroomdoelgroep en opleidingsvorm als sterk verwant moet worden beschouwd. De commissie acht de overige opleidingen tot Physician Assistant aanverwant aan de beoogde master, omdat zij deels dezelfde instroomdoelgroep bedienen en in dezelfde vorm worden aangeboden, maar verschillen voor wat betreft het arbeidsmarktperspectief en de inhoud. Hogeschool Rotterdam is in 2020 een master Klinisch Verloskundige gestart, maar deze heeft geen instroom gekend en wordt opgeheven. De specialisatie Klinische Verloskunde binnen de master Physician Assistant van de Hogeschool

Rotterdam, die afgebouwd zou worden bij realisatie van de masteropleiding Klinisch Verloskundige, blijft in stand.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in de (aan)verwante bekostigde opleidingen. Er zijn geen verwante onbekostigde opleidingen. De instroom in de master Physician Assistant, waarbinnen nog de specialisatie Klinische Verloskunde bestaat, was de afgelopen jaren stabiel.

Tabel 3. instroom in (aan)verwante hbo masteropleiding Physican Assistant

Opleiding	Instelling	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21	'21-'22
M Physician Assistant (49115)	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	39	48	48	49	49
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	42	38	43	37	41
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	34	53	67	57	64
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	61	61	81	64	71
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), Amsterdam	17	30	28	30	30
Eerstejaarsinstroom	Totaal	193	230	267	237	255

Bron: DUO

Om de kwaliteit van de opleiding te kunnen borgen wil aanvrager de totale instroom in het eerste jaar beperken tot 30 studenten. Deze 30 studenten worden ingeschreven bij de penvoerder van de opleiding, Zuyd Hogeschool, en volgen modules op vier locaties van de drie betrokken hogescholen. In het tweede jaar willen aanvragers 40 studenten toelaten en daarna wil men de restrictie opheffen. De commissie acht deze beoogde instroom realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo master Verloskunde wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie merkt hierbij op dat de arbeidsmarktbehoefte gering is en deels bestaat uit een opscholingsbehoefte. Om die reden ziet de commissie uitsluitend ruimte voor realisatie van de deeltijdvariant.

Vestiging van de opleiding in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Verloskunde in deeltijd te realiseren in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 van de WHW.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo master Verloskunde in het Croho onderdeel Gezondheidszorg wil indelen. Dit voorstel is passend gelet op de inhoud van de beoogde master en sluit aan op de indeling van aanverwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'P.M.M. Rullmann', written in a cursive style.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.